

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2003/98/EY,
annettu 17 päivänä marraskuuta 2003,
julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään sisämarkkinoiden toteuttamisesta ja järjestelmän perustamisesta kilpailun vääristymisen estämiseksi sisämarkkinoilla. Julkisen sektorin tiedon hyödyntämistä koskevien sääntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen jäsenvaltioissa myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen.
- (2) Tieto- ja osaamisyhteiskunnan kehittyminen vaikuttaa kaikkien yhteisön kansalaisten elämään, sillä se antaa heille muun muassa mahdollisuuden uudistaa tapoja päästä tiedon lähteille ja hankkia tietoa.
- (3) Digitaalinen sisältö on tässä kehityksessä tärkeässä asemassa. Sisältötuotanto on viime vuosina luonut ja luo edelleen nopeassa tahdissa työpaikkoja. Useimmat uudet työpaikat syntyvät pienissä, aloittelevissa yrityksissä.
- (4) Julkinen sektori kerää, tuottaa, jäljentää ja jakelee suuria määriä eri aloja koskevaa tietoa, kuten yhteiskunnallista ja taloudellista tietoa, paikkatietoa, säätiöitä, matkailutietoa, yritystietoa, patenttitietoa ja koulutukseen liittyvää tietoa.
- (5) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään yhteisön laajuisten palvelujen kehittämistä. Julkisen sektorin tieto on tärkeä raaka-aine digitaalisissa sisältötuotteissa ja -palveluissa, ja siitä tulee yhä merkittävämpi sisällönlähde langattomien sisältöpalvelujen kehittyessä. Myös laaja rajat ylittävä maantieteellinen kattavuus on olennainen tekijä tässä yhteydessä. Laajentamalla mahdollisuuksia käyttää uudelleen julkisen sektorin tietoja olisi sallittava muun muassa, että eurooppalaiset yhtiöt voivat hyödyntää näiden tietojen antamia mahdollisuuksia ja myötävaikuttaa taloudelliseen kasvuun ja työpaikkojen luomiseen.
- (6) Julkisen sektorin tietoresurssien hyödyntämistä koskevat säännöt ja käytännöt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä, mikä luo esteitä näiden keskeisten tietoresurssien taloudellisen potentiaalin hyödyntämiselle. Julkisen sektorin elinten perinteisesti noudattamat käytännöt julkisen sektorin tietojen hyödyntämisessä ovat kehittyneet monin eri tavoin. Tämä olisi otettava huomioon. Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä olisi riittävästi yhdenmukaistettava silloin, kun erot kansallisissa säännöksissä ja käytännöissä tai niiden epäselvyys häiritsevät sisämarkkinoiden toimintaa ja tietoyhteiskunnan kehitystä yhteisössä.
- (7) Lisäksi ilman yhteisön tasoista riittävää yhdenmukaistamista joissain jäsenvaltioissa tekniikan haasteisiin vastaimiseksi jo käynnistetyt kansalliset lainsäädäntötoimet voisivat johtaa vielä huomattavampiin eroihin. Tällaisten lainsäädännöllisten erojen ja epävarmuustekijöiden vaikutus kasvaa entisestään tietoyhteiskuntakehityksessä, joka on jo nyt suuresti lisännyt tiedon käyttöä rajojen yli.
- (8) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoille tarvitaan yleiset puitteet, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukaiset, oikeasuhteiset ja syrjimättömät ehdot tällaisen tiedon uudelleenkäytölle. Julkisen sektorin elimet keräävät, tuottavat, jäljentävät ja jakavat asiakirjoja täyttääkseen julkiset tehtävänsä. Tällaisten asiakirjojen käyttö muihin tarkoituksiin on uudelleenkäyttöä. Jäsenvaltiot voivat ylittää tässä direktiivissä asetetun vähimmäistason ja sallia täten laajemman uudelleenkäytön.

⁽¹⁾ EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 382.

⁽²⁾ EUVL C 85, 8.4.2003, s. 25.

⁽³⁾ EUVL C 73, 26.3.2003, s. 38.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 12. helmikuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 26. toukokuuta 2003 (EUVL C 159 E, 8.7.2003, s. 1), ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 25. syyskuuta 2003 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 27. lokakuuta 2003.

- (9) Tähän direktiiviin ei sisälly veloitetta sallia asiakirjojen uudelleenkäyttö. Päätös uudelleenkäytön sallimisesta tai kieltämisestä jää jäsenvaltion tai asianmukaisen julkisen sektorin elimen tehtäväksi. Tätä direktiiviä olisi sovellettava asiakirjoihin, jotka ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten, kun julkisen sektorin elimet antavat tietojen käyttölupia taikka myyvät, jakelevat, vaihtavat tai julkaisevat tietoja. Ristikkäistukien välttämiseksi uudelleenkäyttöön olisi sisällyttävä organisaation sisäinen asiakirjojen jatkokäyttö sellaisessa toiminnassa, joka ei liity sen julkiseen tehtävään. Julkisen tehtävän ulkopuolelle jää tavallisesti sellaisten asiakirjojen toimittaminen, jotka on tuotettu ja kustannettu yksinomaan kaupalliselta pohjalta ja kilpailussa markkinoilla muiden kanssa. "Asiakirjan" määritelmän ei ole tarkoitus kattaa tietokone-ohjelmia. Direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä sillä muuteta kansallisia sääntöjä asiakirjojen saannista. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa kansalaiset tai yritykset voivat saada asiakirjan käyttöönsä vain, jos he voivat osoittaa asianomaisten tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla, että asia koskee erityisesti niitä. Yhteisön tasolla Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa, joka koskee oikeutta hyvään hallintoon, ja 42 artiklassa tunnustetaan, että kaikilla unionin kansalaisilla ja kaikilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Julkisen sektorin elimiä olisi rohkaistava asettamaan kaikki hallussaan olevat asiakirjat uudelleenkäytettäviksi. Julkisen sektorin elinten olisi edistettävä ja kannustettava asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien luonteeltaan lainsäädännölliset tai hallinnolliset viralliset tekstit, silloin kun julkisen sektorin elimellä on oikeus sallia niiden uudelleenkäyttö.
- (10) "Julkisen sektorin elimen" ja "julkisoikeudellisen laitoksen" määritelmät on otettu julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä (92/50/ETY⁽¹⁾, 93/36/ETY⁽²⁾, 93/37/ETY⁽³⁾ ja 98/4/EY⁽⁴⁾). Julkiset yritykset eivät kuulu näiden määritelmien alaan.
- (11) Tässä direktiivissä säädetään yleisestä "asiakirjan" määritelmästä, joka on yhdenmukainen tietoyhteiskunnan kehityksen kanssa. Se kattaa kaikki julkisen sektorin elinten hallussa olevat toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen esitykset — ja kaikki tällaisten toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen koosteet — tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena). Julkisen sektorin elimen hallussa oleva asiakirja on asiakirja, jonka uudelleenkäytön julkisen sektorin elin voi sallia.
- (12) Uudelleenkäyttöpyyntöihin olisi vastattava kohtuullisessa ajassa ja noudatettava vastaavanlaisia vastausaikoja kuin asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien mukaisissa tiedonsaantipyynnöissä. Kohtuulliset vastausajat kaikkialla unionissa edistäisivät uusien koostettujen tietotuotteiden ja -palvelujen luomista yleiseurooppalaisella tasolla. Kun lupa uudelleenkäyttöön on myönnetty, julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjat saataville sellaisella aikavälillä, jonka puitteissa niiden koko taloudellista potentiaalia voidaan hyödyntää. Tämä on erityisen tärkeää tiedon ollessa sisällöltään dynaamista (esimerkiksi liikennetiedot), jolloin tiedon taloudellinen arvo riippuu sen välittömästä saatavuudesta ja säännöllisestä ajantasaistamisesta. Jos käytetään käyttöoikeussopimusta, asiakirjojen saaminen oikeaan aikaan voi sisältyä käyttöluvan ehtoihin.
- (13) Uudelleenkäyttömahdollisuuksia voidaan parantaa rajoittamalla tarvetta digitalisoida paperiasiakirjoja tai käsitellä digitaalisia tiedostoja keskenään yhteensopiviksi. Tämän vuoksi julkisen sektorin elinten olisi asetettava asiakirjat saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa tai kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, sähköisessä muodossa, mikäli tämä on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Julkisen sektorin elinten olisi suhtauduttava myönteisesti pyyntöihin saada ote olemassa olevasta asiakirjasta, jos tällainen pyyntö voidaan täyttää yksinkertaisin toimenpitein. Julkisen sektorin elimillä ei kuitenkaan pitäisi olla velvollisuutta toimittaa otetta asiakirjasta, jos siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa. Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjansa saataville sellaisessa muodossa, joka mahdollisimman pitkälti ja soveltuvilta osin ei edellytä minkään tietyn tietokoneohjelman käyttöä. Silloin kun se on mahdollista, julkisen sektorin elinten pitäisi soveltuvilta osin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden mahdollisuudet uudelleenkäyttää asiakirjoja.
- (14) Jos maksuja peritään, kokonaistulot eivät saisi ylittää asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja kohtuullista tuottoa, kun tarvittaessa otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisen julkisen sektorin elimen itserahotusta koskevat vaatimukset. Tuottaminen kattaa luomisen ja kokoamisen, ja jakelu voi kattaa myös käyttäjätuen. Aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto, jotka vastaavat sovellettavia kirjanpitoperiaatteita ja kyseisen julkisen sektorin elimen käyttämää kustannuslaskelmamenetelmää, muodostavat ylärajan tällaisille maksuille, koska kohtuuttomia maksuja ei pitäisi periä. Tässä direktiivissä säädetty kulujen yläraja ei vaikuta jäsenvaltioiden tai julkisen sektorin elinten oikeuteen periä alhaisempia maksuja tai olla kokonaan perimättä maksua, ja jäsenvaltioiden olisi rohkaistava julkisen sektorin elimiä asettamaan asiakirjoja saataville hintaan, joka ei ylitä asiakirjojen jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia lisäkuluja.

(¹) EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY (EYVL L 285, 29.10.2001, s. 1).

(²) EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

(³) EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

(⁴) EYVL L 101, 1.4.1998, s. 1.

- (15) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenikäytön ehtojen selkeys ja yleinen saatavuus on yhteisön laajuisten tietomarkkinoiden kehityksen ehdoton edellytys. Näin ollen kaikki asiakirjojen uudelleenikäyttöön sovellettavat ehdot olisi saatettava mahdollisten uudelleenikäyttäjien tietoon. Jäsenvaltioiden olisi tuettava tarvittaessa verkkokäyttöisten hakemistojen luomista saatavilla olevista asiakirjoista uudelleenikäyttöpyyntöjen edistämiseksi ja helpottamiseksi. Asiakirjojen uudelleenikäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle olisi tiedotettava tämän käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin. Tämä on erityisen tärkeää pk-yritysten tapauksessa, koska ne eivät välttämättä ole selvillä siitä, miten muiden jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten kanssa menetellään, eivätkä myöskään vastaavista oikeussuojakeinoista.
- (16) Kaikkien julkisen sektorin hallussa olevien — ei ainoastaan poliittiseen vaan myös oikeudelliseen ja hallinnolliseen prosessiin liittyvien — yleisesti saatavien asiakirjojen julkaiseminen on keskeinen väline laajennettaessa oikeutta tiedonsaantiin, joka on yksi demokratian peruseriaatteista. Tätä tavoitetta sovelletaan laitoksiin kaikilla tasoilla eli paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- (17) Joissakin tapauksissa asiakirjan uudelleenikäyttö tapahtuu ilman, että luvasta sovitaan. Toisissa tapauksissa annetaan lupa, jossa luvan saajalle asetetaan asiakirjan uudelleenikäyttöä koskevia ehtoja. Ne voivat koskea esimerkiksi vastuuta, asiakirjojen asianmukaista käyttöä, takuita siitä, että asiakirjaa ei muuteta, sekä lähteen mainitsemista. Jos julkisen sektorin elimet antavat lupia asiakirjojen uudelleenikäyttöä varten, lupien ehtojen olisi oltava tasapuolisia ja avoimia. Myös verkossa saatavilla olevat vakio-uoitoiset luvat voivat olla tässä mielessä erittäin tärkeitä. Näin ollen jäsenvaltioiden on varmistettava vakio-uoitoisten lupien saatavuus.
- (18) Jos asiasta vastaava viranomainen päättää, että tiettyjä asiakirjoja ei enää voi saada uudelleenikäyttöön, tai lopettaa kyseisten asiakirjojen päivittämisen, sen olisi julkistettava tällaiset päätökset ensi tilassa ja mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa.
- (19) Uudelleenikäytön ehoilla ei saisi syrjiä toisiinsa verrattavissa olevia käyttäjäryhmiä. Tällä ei kuitenkaan saisi estää esimerkiksi julkisen sektorin elinten välistä maksutonta tiedonvaihtoa julkisia tehtäviä suoritettaessa, vaikka muilta osapuolilta peritään maksu samojen asiakirjojen uudelleenikäytöstä. Tällä ei pitäisi myöskään estää eriytetyn maksumenettelyn hyväksymistä kaupalliseen ja muuhun kuin kaupalliseen uudelleenikäyttöön.
- (20) Julkisen sektorin elinten pitäisi asiakirjojen uudelleenikäytön periaatteita laatiessaan noudattaa kilpailusääntöjä ja välttää mahdollisimman pitkälle yksinoikeusjärjestelyjen tekemistä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Yleistä taloudellista etua koskevan palvelun tarjoamiseksi voi kuitenkin joskus olla tarpeen myöntää yksinoikeuksia julkisen sektorin asiakirjojen käyttöön. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun yksikään kaupallinen yritys ei suostu julkaisemaan kyseisiä tietoja ilman yksinoikeutta.
- (21) Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön ja sitä olisi sovellettava noudattaen kaikkia henkilötietojen suojaan liittyviä periaatteita yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY (1) mukaisesti.
- (22) Tämä direktiivi ei vaikuta kolmansien tekijänoikeuksiin. Selvyyden vuoksi todetaan, että tässä yhteydessä tekijänoikeuksilla tarkoitetaan ainoastaan tekijänoikeutta ja sen lähioikeuksia (myös sui generis -suojuamuotoja). Tätä direktiiviä ei sovelleta teollisoikeuksien alaisiin asiakirjoihin, joita ovat muun muassa patentit, rekisteröidyt mallit ja tavaramerkit. Tällä direktiivillä ei vaikuteta julkisen sektorin elinten omistamiin tekijänoikeuksiin eikä sillä rajoiteta näiden oikeuksien käyttöä tässä direktiivissä asetettujen rajojen ulkopuolella. Tässä direktiivissä asetettuja velvoitteita olisi sovellettava ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta, jäljempänä 'Bernin yleissopimus', ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppiaan liittyvistä näkökohdista tehty sopimus, jäljempänä 'TRIPS-sopimus'. Julkisen sektorin elinten olisi kuitenkin käytettävä tekijänoikeuksiaan uudelleenikäyttöä helpottavalla tavalla.
- (23) Välineet, jotka auttavat mahdollisia uudelleenikäyttäjii löytämään uudelleenikäytettävissä olevia asiakirjoja ja uudelleenikäytön ehdot, voivat helpottaa huomattavasti julkisen sektorin asiakirjojen rajat ylittävää käyttöä. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu järjestelyjä, jotka auttavat uudelleenikäyttäjii uudelleenikäytettävissä olevien asiakirjojen etsinnässä. Tällaisia järjestelyjä ovat esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan Internetin välityksellä saatavilla olevat luettelot tärkeimpien asiakirjojen (asiakirjat, joita on käytetty tai joita todennäköisesti käytetään laajalti uudelleen) sisältövaroista ja hajautettuihin sisältövaraluetteloihin linkitetyt portaalisivustot.

(1) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

- (24) Tällä direktiivillä ei rajoiteta tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY⁽¹⁾ ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/9/EY⁽²⁾ soveltamista. Siinä esitetään ehdot, joiden puitteissa julkisen sektorin elimet voivat käyttää tekijänoikeuksiaan tiedon sisämarkkinoilla salliessaan asiakirjojen uudelleenkäytön.
- (25) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, joita ovat yhteisön laajuisten, julkisen sektorin asiakirjoihin perustuvien tietotuotteiden ja -palvelujen luomisen helpottaminen, julkisen sektorin asiakirjojen käytön edistäminen rajojen yli yritysten lisäarvotietotuotteissa ja -palveluissa ja kilpailun vääristymien vähentäminen yhteisön markkinoilla, vaan ne voidaan toiminnan luontaisen yhteisön laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Tällä direktiivillä olisi saavutettava yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, jotta vältettäisiin jäsenvaltioiden välisten erojen muodostuminen julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytössä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

- Tällä direktiivillä vahvistetaan vähimmäissäännöt jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytölle sekä käytännön keinot niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi.
- Tätä direktiiviä ei sovelleta:
 - asiakirjoihin, joiden toimittaminen ei kuulu kyseisen julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, joka määritellään jäsenvaltion lainsäädännössä tai muilla sitovilla säännöillä taikka tällaisten sääntöjen puuttuessa kyseisen jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti;
 - asiakirjoihin, joihin kohdistuu kolmansien tekijänoikeuksia;
 - asiakirjoihin, jotka eivät asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella ole saatavilla muun muassa seuraavista syistä:
 - kansallisen turvallisuuden (eli valtion turvallisuuden) suojaaminen, puolustus tai yleinen turvallisuus,

⁽¹⁾ EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁽²⁾ EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20.

— tilastollinen tai kaupallinen luottamuksellisuus;

- asiakirjoihin, joita julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajat, niiden tytäryhtiöt ja muut elimet ja näiden tytäryhtiöt tarvitsevat julkisesta yleisradiotoiminnasta muodostuvan tehtävänsä suorittamiseen;
- koulutus- ja tutkimuslaitosten, kuten koulujen, korkeakoulujen, arkistojen, kirjastojen ja tutkimuskeskusten, mukaan lukien tutkimustulosten siirtämistä varten perustettujen järjestöjen, asiakirjoihin;
- kulttuurilaitosten, kuten museoiden, kirjastojen, arkistojen, orkestereiden, oopperoiden, balettien ja teattereiden asiakirjoihin.

3. Tämä direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä se vaikuta niihin. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa asiakirjat käyttöönsä saadakseen kansalaisten tai yritysten on tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla osoitettava, että asia koskee erityisesti niitä.

4. Tällä direktiivillä ei kajota eikä millään tavalla vaikuteta yhteisön ja kansallisen lainsäädännön säännösten mukaiseen yksilöiden suojelun tasoon henkilötietojen käsittelyssä eikä sillä muuteta direktiivissä 95/46/EY säädettyjä velvollisuuksia ja oikeuksia.

5. Tässä direktiivissä asetettuja velvollisuuksia sovelletaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus ja TRIPS-sopimus.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaisia, alueviranomaisia ja paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;
- 'julkisoikeudellisella laitoksella' elintä,
 - joka on nimenomaisesti perustettu vastaamaan yleisen edun mukaisiin tarpeisiin ja joka ei harjoita teollista tai kaupallista toimintaa; ja
 - joka on oikeushenkilö; ja
 - jonka toiminta on suurimmaksi osaksi valtion, alue- tai paikallisviranomaisten tai muiden julkisoikeudellisten laitosten rahoittamaa, taikka jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen, taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alue- tai paikallisviranomainen tai muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet;

- 3) 'asiakirjalla'
- mitä tahansa tallennetta tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena);
 - tällaisen tallenteen osaa;
- 4) 'uudelleenkäytöllä' sitä, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt käyttävät julkisen sektorin elinten hallussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat alkuperäisestä julkisesta tehtävästä, jota varten asiakirjat tuotettiin. Uudelleenkäyttönä ei pidetä julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkästään niiden julkisten tehtävien hoitamiseksi;
- 5) 'henkilötiedoilla' direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a alakohdan määritelmän mukaisia tietoja.

3 artikla

Pääperiaate

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytön ollessa sallittua asiakirjoja voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin ja muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyn ehdoin. Asiakirjojen on oltava mahdollisuuksien mukaan saatavissa sähköisessä muodossa.

II LUKU

UDELLEENKÄYTTÖÄ KOSKEVAT PYYNNÖT

4 artikla

Uudelleenkäyttöpyyntöjen käsittelyä koskevat vaatimukset

1. Julkisen sektorin elinten on käsiteltävä uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa, ja asetettava asiakirjat pyynnön esittäjän saataville uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous kohtuullisessa ajassa, joka vastaa aikaa, jossa tiedonsaantipyynnöt käsitellään.

2. Jos määräaikoja tai muita sääntöjä asiakirjojen pikaisesta toimittamisesta ei ole asetettu, julkisen sektorin elinten on käsiteltävä pyyntö ja toimitettava asiakirjat pyynnön esittäjälle uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous enintään 20 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaika voidaan jatkaa 20 työpäivällä laajojen tai monimutkaisten pyyntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa pyynnön esittäjälle on ilmoitettava kolmen viikon kuluessa alkuperäisen pyynnön vastaanottamisesta, että sen käsittelyyn tarvitaan lisää aikaa.

3. Evätessään pyynnön julkisen sektorin elinten on ilmoitettava pyynnön esittäjälle epäämisen syyt, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevan järjestelmän soveltuviin säännöksiin tai tämän direktiivin, erityisesti 1 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdan tai 3 artiklan, nojalla hyväksytyihin kansallisiin säännöksiin. Jos pyynnön epääminen perustuu 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, julkisen sektorin elimen on ilmoitettava tekijänoikeudet omistava luonnollinen tai oikeushenkilö, jos tämä on tiedossa, tai vaihtoehtoisesti käyttöluvan antaja, jolta julkisen sektorin elin on saanut kyseisen aineiston.

4. Kaikissa kielteisissä päätöksissä on ilmoitettava, miten pyynnön esittäjä voi halutessaan hakea muutosta päätökseen.

5. Edellä 1 artiklan 2 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitettuja julkisen sektorin elimiä ei voida vaatia noudattamaan tämän artiklan vaatimuksia.

III LUKU

UDELLEENKÄYTÖN EHDOT

5 artikla

Saatavilla olevat muodot

1. Julkisen sektorin elinten on asetettava asiakirjansa saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa ja kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa. Julkisen sektorin elimillä ei ole velvollisuutta luoda asiakirjoja tai muuntaa niitä pyynnön täyttämiseksi eikä velvollisuutta toimittaa otteita asiakirjoista, jos pyyntöä ei voida täyttää yksinkertaisin toimenpitein ja siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa.

2. Julkisen sektorin elimiä ei voida tämän direktiivin perusteella vaatia jatkamaan tietyn tyyppisten asiakirjojen tuottamista, jotta yksityisen tai julkisen sektorin organisaatio voisi käyttää niitä uudelleen.

6 artikla

Maksujen määräytymisperiaatteet

Jos maksuja peritään, asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksujen olisi oltava kustannuslähtöiset asianmukaisena tilikautena laskettuina ja kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti lasketut.

7 artikla

Avoimuus

Kaikki julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat ehdot ja vakiomaksut on vahvistettava etukäteen ja julkistettava, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa. Julkisen sektorin elimen on pyynnöstä ilmoitettava julkistetun maksun laskentaperusteet. Kyseisen julkisen sektorin elimen on myös ilmoitettava, mitkä seikat otetaan huomioon määrittäessä maksuja muissa kuin tavanomaisissa tapauksissa. Julkisen sektorin elinten on varmistettava, että asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle tiedotetaan tämän käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin.

8 artikla

Luvat

1. Julkisen sektorin elimet voivat sallia asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoilla, tai ne voivat asettaa asiaankuuluvia kysymyksiä koskevia ehtoja, tarvittaessa luvan avulla. Näillä ehdoilla ei saa turhaan rajoittaa asiakirjojen uudelleenkäytön mahdollisuuksia, eikä niitä saa käyttää kilpailun rajoittamiseen.

2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään lupia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähköisessä muodossa on saatavilla yksittäisiä lupahakemuksia varten muunneltavissa olevia vakiomuotoisia lupia julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten ja että luvat voidaan käsitellä sähköisesti. Jäsenvaltioiden on kannustettava kaikkia julkisen sektorin elimiä käyttämään vakiomuotoisia lupia.

9 artikla

Käytännön järjestelyt

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että on toteutettu uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen hakua helpottavia käytännön järjestelyjä, kuten mahdollisuuksien mukaan Internetin välityksellä saatavilla olevia luetteloja tärkeimpien asiakirjojen sisältövaroista ja hajautettuihin sisältövaraluetteloihin linkitettyjä portaalisivustoja.

IV LUKU

SYRJIMÄTTÖMYYS JA HYVÄ KAUPPATAPA

10 artikla

Syrjimättömyys

1. Asiakirjojen uudelleenkäytön ehdot eivät saa olla syrjiviä toisiinsa verrattavissa olevien uudelleenkäyttölajien suhteen.

2. Jos julkisen sektorin elin käyttää uudelleen asiakirjoja julkisen tehtävänsä ulkopuolisessa kaupallisessa toiminnassa, siihen on sovellettava samoja ehtoja ja maksuja kuin muihinkin käyttäjiin.

11 artikla

Yksinoikeusjärjestelyjen kieltäminen

1. Asiakirjojen on oltava kaikkien mahdollisten markkinoilla toimijoiden uudelleenkäytettävissä, vaikka yksi tai useampi markkinoilla toimija jo tarjoaisi näihin asiakirjoihin perustuvia lisäarvotuotteita. Asiakirjoja hallussaan pitävien julkisen sektorin elinten ja kolmansien sopimukset tai muut järjestelyt eivät saa sisältää yksinoikeuksia.

2. Jos yksinoikeus on kuitenkin välttämätön yleistä etua koskevan palvelun tarjoamiseksi, tällaisen yksinoikeuden myöntämisperustetta on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Tämän direktiivin voimaantulon jälkeen luotujen yksinoikeusjärjestelyjen on oltava avoimia ja julkisiksi saatettuja.

3. Olemassaolevat yksinoikeusjärjestelyt, jotka eivät kuulu 2 kohdan mukaisiin poikkeuksiin, on lopetettava sopimuksen päättyessä ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

12 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2005. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

13 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio tarkastelee tämän direktiivin täytäntöönpanoa uudelleen ennen 1 päivää kesäkuuta 2008 ja toimittaa tarkastelunsa tulokset sekä mahdolliset direktiivin muuttamista koskevat ehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Uudelleentarkastelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän direktiivin soveltamisalaan ja vaikutuksiin, mukaan lukien julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön kasvun määrä, sovellettavan maksuperusteperiaatteen vaikutukset ja luonteeltaan lainsäädännöllisten ja hallinnollisten virallisten tekstien uudelleenkäyttö, sekä uusiin mahdollisuuksiin edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja eurooppalaisen sisältöteollisuuden kehitystä.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

15 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 17 päivänä marraskuuta 2003.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. ALEMANN